

ERFGOEDLOPER NIEUWSBRIEF

MUSEUMHUIS GRONINGEN / GRONINGER MOLENHUIS

nummer 18, 13 januari 2012

In deze ERFGOEDLOPER

- Column Roeli Broekhuis
- Bestaat het Westerkwartier?
- Molens en verzekeringen
- Stoomgemaal Winschoten

COLUMN ROELI BROEKHUIS

Een voor allen en allen voor een

Afgelopen weken kwam het erop aan. Het water drong zich aan alle kanten van de provincie op. Naast alle overlast in de provincie, zorgde het ook voor veel enthousiasme, spanning en sensatie. Samen aan de slag om het water in goede banen te leiden en mensen en dieren te helpen. De hele provincie Groningen als één groot Waddenland dat samenwerkte. De vergelijking met het wassende water drong zich aan mij op bij de hoorzitting van afgelopen week bij de provincie. Het water stijgt velen tot de lippen en het is niet alleen de provincie, maar het zijn ook de gemeenten die bezuinigen, het bedrijfsleven dat minder kan verteren en fondsen die minder geld in kas hebben. Het regent niet alleen, maar het is ook niet mogelijk om te spuien en de gemalen zijn uitgevallen. Dat vraagt om een andere aanpak dan alleen een dijk om je eigen instelling te leggen, want daardoor zal een ander meer problemen krijgen. Hoe krijgen we met een versnipperd cultuurland voldoende samenhang om samen het slechte economische tij te beheersen? Dat vraagt om een andere mentaliteit van besturen en directies. Dat vereist samenwerking richting bedrijfsleven waarbij je een collega ook wat kunt. Het uitlenen van je medewerkers tegen een vriendentarief. Samen een lobby beginnen om bijvoorbeeld 5% van alle infrastructurele werken te reserveren voor cultureel erfgoed en dan niet alleen voor de grote instellingen, ook voor de kleine erfgoedinstellingen. Het ontwikkelen van een nieuwe vorm van sponsoring in natura. We hebben een nieuwe aanpak nodig, maar dat kan alleen als we onze sector als één geheel zien en oog hebben voor onze gemeenschappelijke belangen.

Roeli Broekhuis is directeur van het Museumhuis Groningen/ Groninger Molenhuis

BESTAAT HET WESTERKWARTIER?

of is het alleen een geografisch begrip...

het noordelijk en zuidelijk Westerkwartier verschillen

Op uitnodiging van de 'Kwartiermakers', een koepel voor verschillende initiatieven in de regio, zoals Magie van het Landschap (onderwijsproject), de Canon van het Westerkwartier en de viering van 'Duizend jaar Westerkwartier', coördineert het Museumhuis bijeenkomsten waarbij onderzocht wordt op welke manier de samenwerking tussen de verschillende organisaties en ondernemers in het Westerkwartier bevorderd kan worden. Het streven is bezoekers en bewoners het gebied intenser te laten beleven door samenhangend cultureel aanbod. Daarbij speelt een belangrijke en prikkelende vraag een rol: hoe wordt het Westerkwartier door de bewoners beleefd, waar liggen gevoelsmatig de grenzen van het gebied en bestaat er überhaupt een identiteit van het totale Westerkwartier.

Het Museumhuis wil met het Westerkwartier op dezelfde manier te werk gaan als in De Marne, het Oldambt en Fivelingo, regio's waarvoor binnen Waddenland Groningen al verschillende museale, theatrale en landschappelijke activiteiten zijn ontwikkeld.

Bewoners zijn van groot belang voor het vinden van een verbindende factor. Anna van de Molen kan door een werkervaringsplaats bij het Museumhuis praten met en luisteren naar inwoners en vertegenwoordigers van culturele organisaties. Ook wordt er gekeken naar de huidige activiteiten en tradities in het Westerkwartier. "Wat maakt het Westerkwartier eigen?". Over vier maanden hoopt Anna een antwoord te hebben op deze vraag, die voor de Kwartiermakers van belang is om de samenwerking in het gebied te versterken. Inmiddels zijn de eerste projecten en producten al in ontwikkeling.

Producten

Erfgoededucatieproject Marum

De opzet van het project is basisschoolkinderen kennis te laten maken met erfgoed in de gemeente met, gedurende de hele schoolperiode, ieder jaar een ontmoeting met een erfgoedinstelling.

Website 1000 jaar Westerkwartier

De website, die in 2001 is ontwikkeld in verband met de viering van 1000 jaar Westerkwartier wordt nieuw leven ingeblazen.

Memento Mori

Onderzocht wordt of het Westerkwartier kan aansluiten bij het grensoverschrijdend project Memento Mori, een initiatief van het Museumhuis, de Rijksuniversiteit Groningen en de Ostfriesische Landschaft. Het project onderzoekt de overeenkomsten en verschillen in de cultuur rond sterven en begraven aan beide zijden van de grens.

Culturele biografie Westerkwartier

Projectmedewerkster Anna van der Molen van het Museumhuis zal onderzoek doen naar de culturele biografie van het Westerkwartier waarbij aan de hand van interviews en literatuuronderzoek de identiteit van het gebied wordt onderzocht.

MOLENS EN VERZEKERINGEN

Verzekeringen zijn een punt van aandacht in het calamiteitenplan van een erfgoedinstelling.

Verzekeren van molens is een lastige kwestie. Niet alleen zijn voor veel molenorganisaties de jaarlijkse premies niet of nauwelijks op te brengen, ook was er tot voor kort maar één verzekeraar, namelijk assurantiekantoor Scheeffter uit Deventer, waar eigenaren een verzekering voor hun molen(s) konden afsluiten. Om daar verandering in te brengen is zo'n anderhalf jaar geleden door de Vereniging De Hollandsche Molen een werkgroep in het leven geroepen met de opdracht met een voorstel te komen tot verbetering van deze situatie. De werkgroep bestaat, behalve uit vertegenwoordigers uit de molenwereld, ook uit een verzekeringsdeskundige. Roeli Broekhuis, directeur van het Groninger Molenhuis, heeft zitting in de Molenadviesraad en zij verzocht bestuurslid Tony Dam zitting te nemen in deze werkgroep.

Waarom is deze werkgroep ingesteld door de Vereniging De Hollandsche Molen?

Vanuit de molenwereld kwamen signalen dat men het niet prettig vond slechts bij één verzekeringsmaatschappij terecht te kunnen voor het afsluiten van een verzekering. Het is overigens heel plezierig dat ook een verzekeringsdeskundige deel uitmaakte van de werkgroep.

Wat heeft de werkgroep bereikt?

Wij hebben drie andere maatschappijen bereid gevonden ook verzekeringen voor molens te willen afsluiten. Eigenaren kunnen nu kiezen uit Scheeffter/ASR, Donatus, Aon en Kettlitz. Dat er nu in ieder geval een keuzemogelijkheid is, is belangrijk.

Het voorstel van de werkgroep is op 4 november jl. tijdens een vergadering van de Molenadviesraad in Zwolle gepresenteerd.

Hoe wordt deze ontwikkeling met de molenwereld gecommuniceerd?

Het idee is om voorlichtingsbijeenkomsten te gaan geven. Met het Groninger Molenhuis wordt bekeken of dit voorjaar een bijeenkomst kan worden gehouden voor moleneigenaren in Groningen.

STOOMGEMAAL WINSCHOTEN

Het Stoomgemaal Winschoten zal binnen Waddenland Groningen gaan fungeren als poort naar het Oldambt. Hier krijgt de bezoeker informatie over de geschiedenis van het waterbeheer. Het Stoomgemaal, een vrijwilligersorganisatie, wordt met liefde onderhouden door enthousiaste stoomliefhebbers. Om echter als informatiecentrum te kunnen fungeren is een kwaliteitsslag nodig. Vanwege goede contacten met het Museumhuis zijn Jan Willem Kok en Wim Koeneman hierbij

betrokken. Zij kunnen dit doen via het Fonds van het KNMH – Heidemij afdeling Groningen. Het Museumhuis bewaakt het samenwerkingsproject. Hoe wordt de vernieuwing van een erfgoedinstelling aangepakt. Een gesprek met Wim Koeneman.

‘Ik ben zelfstandig ondernemer en één van de vijf maten van een adviesbureau. Daarnaast ben ik betrokken bij diverse erfgoedinstellingen in de provincie, zo ben ik voorzitter van de Historische Scheepswerf Wolthuis in Sappemeer. De rode draad voor de dingen die ik doe is recreatie, vrije tijd, natuur, cultuur. Eén van mijn opdrachtgevers is het fonds KNHM. Het fonds ondersteunt burgerinitiatieven op het gebied van de verbetering van de leefomgeving. Jan Willem Kok is bestuurslid van het fonds en in die hoedanigheid zijn wij door het bestuur van het Stoomgemaal gevraagd aanbevelingen te doen voor de verbetering van de organisatie. Aanleiding was onder andere het teruglopen van het aantal bezoekers. Men wenste een stevigere positie in het Oldambt en de gemeente wil de samenwerking in de regio bevorderen. De opdracht aan ons beiden luidde: breng een proces op gang, niet zozeer op inhoud daar is het Museumhuis veel beter in, dat leidt tot versterking van de organisatie. Hoe kan het Stoomgemaal meer vrijwilligers aan zich binden en hoe kan het beter samenwerken met collega-instellingen zoals met Museumgemaal De Hoogte in Nieuwolda en Museumgemaal Cremer in Termunterzijl en natuurlijk met de verschillende poldermolens. Een essentiële vraag is natuurlijk: wat wil je laten zien. De financiering voor ondersteuning van dat proces is inmiddels rond.

Aftrap

De aftrapbijeenkomst staat voor begin maart op de planning en daarna kan worden begonnen met de uitvoering van het projectplan. De taakverdeling is als volgt: Jan Willem is de relatiebeheerder die als bestuurslid van het fonds het proces bewaakt en ik ben de uitvoerder. Waarschijnlijk gaat het ons anderhalf à twee jaar kosten om het projectplan uit te voeren. Daarbij zoeken we nadrukkelijk naar samenwerking met diverse partijen zoals het waterschap. Daar zit immers veel kennis op het gebied van waterbeheersing. Het accent ligt voor ons nadrukkelijk op samenwerking.

Film

De samenwerking met het Museumhuis, in de persoon van Tineke de Danschutter, verloopt uitstekend. Zij bewaakt, zoals gezegd, het projectplan waarvoor de provincie geld beschikbaar heeft gesteld vanuit het presentatiebudget. Zo heeft zij contact gelegd met Anton Tiktak van het bedrijf Tiktak Multimedia. De bedoeling is dat er een film wordt geproduceerd waarin zichtbaar wordt gemaakt hoe een stoomgemaal onder stoom komt. Het aardige is dat de film op een draibare scherm vertoond wordt en wel zo dat het ook te zien is als het museum officieel gesloten is!

Erfgoedloper is een uitgave van

Museumhuis Groningen / Groninger Molenhuis Lopende Diep 8, 9712 NW Groningen,
t. (050) 313 00 52. Reacties en kopij: t.pol@museumhuisgroningen.nl